

ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

รายงานผลการใช้นวัตกรรมแผนการสอน เรื่องฉลาดรู้ ฉลาดคิด เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ด้านการบริโภคศึกษา

ชื่อผลงานวิจัย (อังกฤษ)

Report on a result of implementing a lesson plan's innovation regarding wise knowing, smart thinking and sufficiency economy for improving life skill on an aspect of consumption study

ชื่อนักวิจัย

ศรียรรณ ชูรินทร์

ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

พ.ศ. 2549

ประเภทของงานวิจัย

หลักสูตรและการเรียนรู้

คำสำคัญ

นวัตกรรมแผนการสอน

ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยให้เด็กได้มีทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการคิดได้อย่างถูกต้องและมีความหมาย ประเทศใดก็ตามถ้าคนในประเทศรู้จักคิดได้อย่างถูกต้องและมีความหมาย ย่อมทำให้ประเทศนั้นมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545, หน้าคำชี้แจง) และตามมาตรฐานการศึกษาชาติ ปีพุทธศักราช 2547 มีความมุ่งหวังให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาตระหนักถึงการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ฝึกให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง รักการเรียนรู้ ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้และสิ่งต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเอง และสังคม อีกทั้งเข้าใจและเคารพในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข จากข้อคากล่าวนี้ทำให้ข้าพเจ้าในฐานะครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปรินสร้อยแยลส์วิทยาลัย คิดว่าการจัดการเรียนการสอนปัจจุบัน ควรมีการสอนแทรกหรือนำพากิจกรรมชีวิตจริงให้นักเรียนได้ลงมือศึกษาด้วยตัวเอง ฝึกการวิเคราะห์ให้มองเห็นถึงผลดีผลเสียในการดำรงชีวิต ทำให้เขามองเห็นทักษะชีวิตด้วยตนเอง เพื่อเขาจะได้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตที่เข้มแข็ง นำไปใช้ดำเนินชีวิตในอนาคตได้อย่างมีหลักการ มีเหตุผล

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียนมาตรฐานการศึกษา ธรรมชาติวิชาคณิตศาสตร์ และทักษะชีวิตของผู้เรียน โดยมีความเชื่อว่า นวัตกรรมแผนการสอน ฉลาดรู้ ฉลาดคิด เศรษฐกิจพอเพียง อาจจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาแผนการสอนที่สามารถเสริมสร้างทักษะการคิดด้านคณิตศาสตร์ อีกทั้งเสริมสร้างทักษะ

ชีวิตให้ผู้เรียน เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่พึงงาม คือ เป็นผู้ที่รู้จักการเลือกบริโภคสินค้า รู้จักคุณค่าของเงินทอง รู้จักการประหยัดอดออม ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถในด้านความรู้ (K) ด้านทักษะกระบวนการ (P) และพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ (A) ของผู้เรียน จากการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมแผนการสอน ฉลาดรู้ ฉลาดคิด เศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนปรินทร์รอยแยลลวิทย์วิทยาลัย จำนวน 20 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - ตัวแปรอิสระ นวัตกรรมแผนการสอน ฉลาดรู้ ฉลาดคิด เศรษฐกิจพอเพียง
 - ตัวแปรตาม ความสามารถด้านความรู้ (K) ด้านทักษะกระบวนการ (P) และด้านคุณลักษณะ(A)
3. เนื้อหา โจทย์ปัญหาหรร้อยละ

ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาแนวคิดรูปแบบการเรียนการสอนทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์ โดย สุมณ อมรวิวัฒน์ ซึ่งได้พัฒนารูปแบบการสอนมาจากแนวคิดที่ว่าการศึกษาที่แท้จริงควรสัมพันธ์ สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต ซึ่งต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งมีทั้งทุกข์ สุข สมหวัง และความผิดหวัง การศึกษาควรช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ เหล่านี้ได้

จากประเด็นสำคัญของแนวการสอนของ สุมณ อมรวิวัฒน์ นี้ ผู้วิจัยเป็นผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ได้มองเห็นว่า รูปแบบการสอนนี้ได้นำเอาประสบการณ์ชีวิตจริงของนักเรียนเข้ามาบูรณาการในการสอนแล้ว อาจจะสามารถส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะด้านความรู้ (K) ทางคณิตศาสตร์ได้ เพราะนักเรียนจะได้รับการฝึกการรวบรวมข้อมูล แล้วศึกษาข้อมูล พร้อมทั้งมีการฝึกทักษะด้านคณิตศาสตร์ไปพร้อมๆ กันด้วย แนวการสอนนี้ จะยังส่งผลให้นักเรียนได้เกิดทักษะกระบวนการ (P) ในการดำเนินชีวิตด้วย เพราะมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการแสวงหาข้อมูล สรุปประเด็นสำคัญ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการประเมินด้วยตัวของนักเรียนเอง อีกทั้งอาจส่งผลการพัฒนาไปยังด้านคุณลักษณะ (A) ด้วย เพราะนักเรียนได้มีโอกาสเลือกแนวทางในการปฏิบัติที่พึงงาม สามารถนำเสนอออกมาได้ทั้งทางความคิด การพูด หรือการเขียนได้ด้วย

ผลการวิจัย

จากการดำเนินกิจกรรมการสอนทุกขั้นตอนของนวัตกรรมแผนการสอน ฉลาดรู้ ฉลาดคิด เศรษฐกิจพอเพียง ในครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นผลการสอนที่เกิดผลกับผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ (K) ด้านทักษะกระบวนการ (P) และด้านคุณลักษณะ (A) เป็นผลการสอนที่ผู้วิจัยมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก และผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า นักเรียนทุกคนให้ความสนใจกับกิจกรรมที่มาจากประสบการณ์จริง ได้ฝึกคิดกับตัวเลขที่แปลกใหม่ ไม่มีในตำราเรียน นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ มีโอกาสฝึกคิดวิเคราะห์ สรุปความรู้ สังเคราะห์ความรู้ใหม่สามารถสื่อสาร นำเสนอความคิด ทั้งการเขียน การพูดได้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีความสุข รักที่จะเรียนในวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการตอบสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ และการคิดวิเคราะห์ โดยเน้นการบูรณาการอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา

และอารมณ์ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 9) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอ นวัตกรรมแผนการสอน ฉลาดรู้ ฉลาดคิด เศรษฐกิจพอเพียง ไว้เป็นแนวทางให้ครุคณิตศาสตร์ทุกท่านที่สนใจได้นำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

- 1) ครูผู้สอน ควรศึกษาขั้นตอนการสอนของแผนการสอนนี้ให้เข้าใจถึงทักษะกระบวนการ ที่ต้องการพัฒนา และเลือกเนื้อหา กิจกรรมการสอนที่สามารถบูรณาการทักษะชีวิตได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
- 2) จากการศึกษาในครั้งนี้ เป็นกิจกรรมการสอนที่เน้นทั้งเนื้อหาในวิชาคณิตศาสตร์และบูรณาการทักษะชีวิตของผู้เรียน ทำให้ต้องใช้เวลาสอนที่ค่อนข้างมาก บางครั้งกิจกรรมต้องต่อเนื่องกันต้องทำให้เสร็จ ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาด้วยการนัดพบนักเรียนเป็นรายกลุ่มรายบุคคล ในช่วงเวลาพักกลางวัน จึงช่วยให้กิจกรรมดำเนินได้ดีขึ้น
- 3) จากการศึกษาในครั้งนี้ เป็นกิจกรรมการสอนที่ผู้วิจัยต้องการพัฒนาทักษะกระบวนการไปพร้อมกับด้านความรู้ และด้านคุณลักษณะที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังนั้นการทำใบงานทุกขั้นตอน เป็นผลการพัฒนาทุกด้าน เพื่อให้นักเรียนทำผลงานออกมาได้ดีทุกขั้นตอน ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนได้ศึกษาเกณฑ์ในการประเมินใบงานด้วยทุกครั้ง นักเรียนจึงได้ทราบเป้าหมายที่เขาควรจะทำได้ดีที่สุด และนักเรียนทุกคนก็สามารถทำผลงานได้ดี เป็นที่น่าพึงพอใจสำหรับผู้วิจัย

www.thaiaedresearch.com